

Statistikdokumentation for Betalingsbalancen 2025

1 Indledning

Betalingsbalancen belyser økonomiske bevægelser mellem Danmark og udlandet. De vigtigste størrelser i betalingsbalancen er import og eksport af varer og tjenester, overskuddet (eller underskuddet) på betalingsbalancens løbende poster og nettoformuen over for udlandet (eller nettogælden). Betalingsbalancen opgøres i samarbejde med Danmarks Nationalbank.

2 Indhold

Betalingsbalancen er en månedlig opgørelse over værdien af de økonomiske transaktioner, der inden for en given periode foretages mellem Danmark og udlandet. Der er tre hovedkonti: løbende konto (handel med varer og tjenester, løn-, formue- og anden indkomst og løbende overførsler), kapitalkonto (typisk enkeltstående overførelser uden modydelse) og den finansielle konto (som vedrører transaktioner, som ændrer de finansielle aktiver og passiver over for udlandet). Statistikken illustrerer den geografiske fordeling på modpartslande. Danmarks Nationalbank opgør Betalingsbalancens formueindkomst og finansielle konto.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Betalingsbalancen er en opgørelse over værdien af de økonomiske transaktioner, der inden for en given periode foretages mellem danske residerter og udenlandske residerter.

Betalingsbalancen løbende konto opgøres summarisk på månedsbasis, mere detaljeret på kvartalsbasis og helt detaljeret på årsbasis. I den detaljerede årlige offentliggørelse er data fuldt geografisk fordelt på modpartsland, mens der for den kvartalsvise offentliggørelse kun offentliggøres for verdensdele og udvalgte lande.

Betalingsbalancen kan opdeles i tre hovedkonti plus en særlig post, der benævnes 'fejl og udeladelser':

A. Løbende konto omfatter transaktioner (indtægter og udgifter), som direkte påvirker den disponible indkomst og dermed forbruget af varer og tjenester. B. Kapitalkonto omfatter nogle særlige transaktioner af éngangskaraktter. C. Finansiell konto vedrører transaktioner, som ændrer de finansielle aktiver og passiver over for udlandet. D. Fejl og udeladelser

En enkeltstående transaktion på den løbende konto vil altid give anledning til en modsvarende transaktion på den finansielle konto. Dermed er betalingsbalancens konti i princippet altid i balance. Ufuldkommende og fejlbehæftede datakilder og estimeringer kan dog resultere i ubalancer, der medregnes som 'fejl og udeladelser'. Fejl og udeladelser beregnes residualt, og er udtryk for forskellen mellem de samlede nettotransaktioner på den løbende konto og kapitalkontoen over for nettotransaktionerne på den finansielle konto, og afspejler dermed fejl og udeladelser i en af de tre hovedkonti.

Under løbende konto (A) føres hovedposterne: Varer, Tjenester, Løn-, Formue- og Anden indkomst samt Løbende overførsler. Disse poster er yderligere underopdelt i de mest detaljerede tabeller. Ud over posterne er data underopdelt på indtægter, udgifter og nettoindtægter, modpartsland samt periode.

På kapitalkontoen (B) føres forskellige indtægter og udgifter af éngangskaraktter. En hovedgruppe er afhændelse og erhvervelse af rettigheder til ikke-producerede og ikke-finansielle aktiver (fx varemærker). En anden hovedgruppe er kapitaloverførsler, som fx kan være tilskud til investeringer i forbindelse med udviklingsbistand

Det er ofte den løbende konto, der får mest opmærksomhed. I hverdagssprog kan udtrykkene overskud eller underskud på betalingsbalancen forstås overskud eller underskud på betalingsbalancens løbende konto. Derudover indeholder den løbende konto også nøgletallene for samlet import og eksport af varer og tjenester.

Den finansielle konto (C) opgøres af Danmark Nationalbank og er nærmere beskrevet på [Nationalbankens hjemmeside](#)

2.2 Grupperinger og klassifikationer

I EU's forordning for betalingsbalancen fremgår detaljeringsniveauet for leverancer til Eurostat for både poster, strøm, modpartsland og perioder. Den nationale betalingsbalanceopgørelse følger med enkelte undtagelser dette detaljeringsniveau. Grupperingerne af posterne i betalingsbalancen er baseret på [den internationale betalingsbalancemanual](#), som er udsendt af IMF senest i 2009 (BPM6).

Definitionen af geografiske områder og grupperinger følger Eurostats anvisninger derom for betalingsbalance (Balance of Payments Vademecum), som er baseret på det internationale samarbejde for statistik og metadata (SDMX), [data structure definitions for balance of payments and foreign direct investment](#).

Nomenklaturen følger ISO 3166-1 alpha-2 standarden, men enkelte geografiske områder er inkluderet i andre lande. En oversigt over hvilke geografiske områder, der er inkluderet i andre lande, er tilgængelig [her](#). For de økonomiske zoner, dvs. grupperinger af lande, som ikke er afhængig af et lands fysiske beliggenhed, skal det bemærkes, at betalingsbalancen opgøres efter et såkaldt "fixed composition"-begreb, som betyder, at en given gruppering indeholder de samme lande for hele statistikkens periode, uanset om en givent land var medlem af gruppen i den pågældende periode eller ej. I betalingsbalancen opgøres der data for følgende økonomiske zoner: EU og Ikke-EU, Eurozone og Ikke-Eurozone, OECD og Internationale organisationer. Se en oversigt over [økonomiske zoner og de internationale organisationer her](#).

2.3 Sektordækning

Statistikken opgøres for hele økonomien under ét.

2.4 Begreber og definitioner

Residens: Residens er et udtryk for hvor i verden en given person eller virksomhed er hjemmehørende i statistisk forstand. Det har ikke noget at gøre med statsborgerskab eller ejerskabet over virksomheden, men udelukkende at bestemme i hvilket lands statistik en given aktør indgår i.

Resident person: En resident person er en person, som er permanent bosiddende i Danmark, eller en person, som har været eller agter at være bosiddende i Danmark i mere end ét år. Studerende og personer i sygdomsbehandling forbliver dog residenter i deres hjemland, selv om de skulle opholde sig mere end et år i Danmark i forbindelse med deres studier eller behandling.

Resident virksomhed: En resident virksomhed er en virksomhed, som har et økonomisk interesselængdepunkt (udøver økonomiske aktiviteter) i Danmark gennem længere tid (mere end ét år). Det betyder, at filialer eller datterselskaber af udenlandske virksomheder regnes som residente virksomheder i Danmark. Ved virksomheder, der udfører bygge- og anlægsaktivitet, defineres residens udelukkende ud fra, om virksomhederne har etableret sig i værtslandet. Hvis de ikke har oprettet et selskab i det land, hvor de opererer, anses de ikke som residenter i landet, selvom den økonomiske aktivitet varer i mere end et år.

Geografisk fordeling: Det er ejerskiftet og ikke en fysisk tilstedeværelse, der er det væsentlige for bestemmelsen af modpartslandet i betalingsbalancen. Derfor viser geografien for fx tjenestehandlen ikke, hvor tjenesten rent fysisk er leveret, men derimod det land, hvor modparten er resident. En dansk advokat kan således bistå en engelsk kunde i en sag i Tyskland. Tjenesteydelsen (den juridiske bistand) finder sted i Tyskland, men tjenestehandlen foregår mellem Danmark og Storbritannien.

Merchanting: En aktivitet, hvor en mellemhandler, der er resident i Danmark, køber varer fra en udenlandsk resident og sælger dem til en udenlandsk resident, uden at varen kommer til Danmark. I opgørelsen af betalingsbalancen indgår avancen for merchanting-aktivitet (dvs. salgspris fratrukket købspris) som eksport af varer til det land, hvor varen ender.

FOB- og CIF-værdi: Værdien af import i betalingsbalancen beregnes med værdien ved afsenderens grænse, den såkaldte "Free on Board"-værdi (FOB-værdi). Det forholder sig altså omvendt i forhold til statistikken International handel med varer (ITGS), hvor værdien beregnes med værdien ved den danske grænse, den såkaldte "Cost, Insurance Freight"-værdi (CIF). Forskellen mellem den faktiske betalte pris (fakturaværdien) og værdien ved den danske grænse (FOB) anses som fragttjenester og fordeles på hhv. transporttjenester og forsikringstjenester for både import og eksport.

FISIM: Rentebetalinger inkluderer både en indkomstdel og et tjenestebidrag, den såkaldte "Financial Intermediation Services Indirectly Measured (FISIM)". Identifikation af FISIM som en finansiel service implicit inkluderet i rentebetalinger kræver tilsvarende justeringer til rentebetalinger, som det fremgår på den primære indkomstkonto.

Princippet om ejerskifte frem for grænsepassage: I betalingsbalancen gælder princippet om ejerskifte også for varehandel modsat princippet om grænsepassage, der gælder i statistikken International handel med varer.

Modpartsland ved direkte investeringer: Fordelingen af formueindkomst fra direkte investeringer er påvirket af, at der indsamles oplysninger om det første modpartsland. Da direkte investeringer ofte sker via holdingselskaber, vil lande, der er hjemsted for holdingselskaber, være overrepræsenterede, i forhold til virksomhedernes opfattelse af hvor de rent faktisk investerer (det ultimative investeringsland).

2.5 Enheder

Økonomiske transaktioner mellem danske residenter og ikke-danske residenter.

2.6 Population

Populationen består af alle danske residenter, som har økonomiske transaktioner med ikke-danske residenter.

2.7 Geografisk dækning

Danmark, eksklusiv Færøerne og Grønland.

2.8 Tidsperiode

Inden for det aktuelle beregningsregime (BPM6) er statistikken opgjort fra 2005 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Statistikken opgøres i mio. danske kroner.

2.11 Referencetid

Betalingsbalancen opgøres på måned, kvartal og år, og er dækkende for transaktioner foretaget inden for dette tidsrum.

2.12 Hyppighed

Oplysninger om betalingsbalancen offentliggøres månedligt.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Statistikken om betalingsbalance udarbejdes i henhold til [Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EF\) Nr. 184/2005](#) af 12. januar 2005 om Fællesskabsstatistikker over betalingsbalance, international handel med tjenester og udenlandske direkte investeringer med tilhørende kommissionsforordninger.

Som den nationale statistikproducerende myndighed i Danmark gælder [Lov om Danmarks Statistik](#) også.

2.14 Indberetningsbyrde

Kildedata stammer i høj grad fra andre statistikker, så indberetningsbyrden, der kan knyttes til produktionen af betalingsbalancens løbende poster, er inkluderet i kildestatistikernes opgørelse af indberetningsbyrde.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på den overordnede emneside [Betalingsbalance og udenrigshandel](#).

3 Statistisk behandling

Statistikken opgøres hovedsagelig på grundlag af andre statistikker. Datakilderne anvendes dels direkte og dels som grundlag for beregninger over udviklingen. Validering af kilderne sker hovedsagelig i forbindelse med udarbejdelsen af andre statistikker, men der foretages særlige valideringer på tværs af udvalgte kilder for at sikre konsistens mellem kilderne. Valideringen er især målrettet virksomhedernes internationale organisering af produktionen. Kilderne behandles således, at der kan produceres månedlige opgørelser af betalingsbalancen, selv om nogle kilder er opgjort på kvartaler eller år.

3.1 Kilder

Statistikken opgøres på grundlag af en række tællinger, statistikker og administrative data. Nedenfor er de vigtigste kilder opsummeret:

- Statistikken for Udenrigshandel med varer inkl. supplerende oplysninger om de enkelte transaktioners art.
- Statistikken for Udenrigshandel med tjenester.
- Supplerende oplysninger om virksomheder, som indhentes i tællingen Udenrigshandel med tjenester: Handel med varer som ikke krydser den danske grænse. Justering af prisen på varer, som har krydset den danske grænse.
- Ensidige overførsler til og fra udlandet. Handel med ikkeproducerede ikke-finansielle aktiver med udlandet (fx varemærker og fodboldspilleres licens til at spille klubfodbold).
- Forsikringspræmier og erstatninger til og fra udlandet.
- Nationalbankens opgørelse af danske residenters formueindkomst til og fra udlandet.
- Oplysninger om offentlige forvaltning og service.
- Oplysninger om danske residenters løn og overførsler fra udlandet og udenlandske residenters løn og overførsler fra Danmark.
- Oplysninger om import af illegal varer.
- Undersøgelse af udenlandske ambassadørers og internationale organisationers forbrug i Danmark.

3.2 Indsamlingshyppighed

Langt størstedelen af betalingsbalancens kilder er tilgængelige på månedsbasis, mens enkelte leveres kvartalsvist og årligt. De data, som kun er tilgængelige kvartalsvist og årligt, fremskrives for de måneder, hvor data ikke er tilgængelig.

3.3 Indsamlingsmetode

Data til betalingsbalancens løbende poster hentes fra eksisterende statistikker og interne leverancer i Danmark Statistik.

3.4 Datavalidering

Når data leveres til betalingsbalancen, viser et system, hvilke kilder der er modtaget og den nyeste periode for en given kilde. De kilder, der ikke fremskrives for, skal være indlæst før betalingsbalancen kan offentliggøres. Når data modtages fra de forskellige kilder, er der allerede udført en validering fra leverandøren af kilden, da disse data indgår i andre statistikker, men der laves et tjek for, om data indeholder gyldige lande og gyldige koder. Evt. ugyldige lande eller koder undersøges i samarbejde med kildeleverandøren og rettes enten ved kilden eller i betalingsbalancens valideringsmodel.

Værdien af data, som indgår i statistikken valideres på makroniveau. Det gøres ved at undersøge udviklingen i de overordnede poster Varer, Tjenester, Lønindkomst, Formueindkomst og løbende overførsler. Hvis der sker en relativ eller absolut stor stigning eller stort fald, undersøges posten nærmere, og kildeleverandøren kontaktes for at bekræfte udviklingen. Ud over den validering, der allerede er foretaget for kilderne fra leverandørerne, laves der i betalingsbalancen en validering på tværs af kilder. For hver måned valideres data indberettet til udenrigshandel med varer og tællingen udenrigshandel med tjenester på virksomhedsniveau for konsistens på forarbejdning og bygge- og anlægsaktivitet.

3.5 Databehandling

Betalingsbalancen opgøres efter det dobbelte bogføringsprincip. Det betyder, at alle transaktioner giver anledning til to posteringer: en på indtægtssiden og en på udgiftssiden. Anvendelsen af dette princip betyder, at betalingsbalancens tre hovedkonti (løbende konto, finansielle konto og kapitalkonto) altid vil være i balance, forstået som at summen af indtægter er lig med summen af udgifter. Det er naturligvis eksklusive unøjagtigheder i den statistiske opgørelse, de såkaldte fejl og udeladelser.

I betalingsbalancens produktionssystem omdannes alle datakilder til betalingsbalancens begreber og metode. For statistikilden Udenrigshandel med varer (handel baseret på grænsepassageprincippet) foretages der en korrektion for at tage højde for, at transaktioner i betalingsbalancen er baseret på ejerskifteprincippet. Endvidere opgøres værdien af importen i betalingsbalancen som værdien ved grænsen til afsenderlandet med den såkaldte FOB-værdi modsat i statistikken Udenrigshandel med varer, hvor værdien opgøres ved grænsen til Danmark med den såkaldte CIF-værdi. Forskellen mellem den faktisk betalte pris (faktura-værdien) og værdien ved den danske grænse (FOB) anses som fragttjenester og fordeles på hhv. transporttjenester og forsikringstjenester for både import og eksport. I overgangen fra grænsepassageprincip til ejerskifteprincip, bruges især information om transaktionsart, der indsamles i tællingen for udenrigshandel med varer. Denne information fortæller, om der i grænsepassagen har været et ejerskifte. Eksempler på grænsepassage uden ejerskifte kan være når varer krydser grænsen med henblik på forarbejdning. Her vil ejerskabet af de forarbejdede varer forblive hos ejeren af varerne, mens de forarbejdes i et andet land. Et andet eksempel er varer, som

sendes retur, hvor både den returnerede vare og den oprindelige afsendte/modtagne vare ikke inkluderes i ejerskifteprincippet.

Derudover korrigeres der for varehandel, som indgår i bygge- og anlægsaktiviteter med udenlandsk modpart, da værdien af varer, der indgår i bygge- og anlægsprojekter anses som en del af bygge- og anlægstjenesten i betalingsbalancen. Evt. værdiforringelser og prisjusteringer på varer, som allerede har krydset grænsen, korrigeres også i betalingsbalancen. Ud over statistikken for udenrigshandel med varer, indgår varehandel med ikke-residenter, som ikke krydser den danske grænse, også i betalingsbalancens varebegreb. Det drejer sig bl.a. om varer, som er købt eller solgt i forbindelse med forarbejdning i udlandet, om varer der købes og sælges i udlandet uden at krydse den danske grænse (merchanding) og om fartøjers køb af proviantering og brændstof i udlandet (fx skibes køb af brændstof i en udenlandsk havn). Overgangen fra Udenrigshandel med varer til betalingsbalancens varebegreb er foretaget på såkaldt makroniveau for statistikårene 2005 til 2021, men fra 2022 er der indført en metodeændring, således at overgangen nu foretages på mikroniveau, hvilket vil sige, at korrektioner foretages på virksomheds- og varekodeniveau. Det betyder at man nu kan opgøre den detaljerede varehandel efter både et ejerskifte- og et grænsepassageprincip. For behandlingen af returvarer er der også indført et metodeskifte, således at der nu modregnes for returvarer i de foregående perioder og ikke kun i den indeværende periode.

Statistikilden Udenrigshandel med tjenester indgår direkte i betalingsbalancens opgørelse af tjenester uden yderligere korrektioner. Til beregningen af lønindkomst er den primære kilde en intern leverance om danske residenters løn fra udlandet og udenlandske residenters løn fra Danmark. Informationen om udenlandske residenters løn fra Danmark kommer fra E-indkomst registeret. Danske residenters løn fra udlandet er baseret på skatteoplysninger. Disse data suppleres med oplysninger om løn til ansatte på ambassader og internationale organisationer i Danmark og i udlandet. I beregningen af formueindkomst korrigeres data modtaget fra Danmarks Nationalbank for den del af rentebetalingerne, der anses som tjenestebidrag (den såkaldte FISIM-beregning). Der suppleres med en beregnet formueindkomst fra den tekniske formue i pension, forsikring og investeringsforeninger (Den tekniske formue kan fx være de akkumulerede præmie betalinger man har indbetalt til et forsikringselskab). Anden indkomst udgøres navnlig af produkt- og importskatter og af subsidier, som i praksis alle vedrører beløb, der afregnes i medfør til EU's fælles landbrugspolitik. Til denne gruppe hører også leje af naturgivne ressourcer som fx leje af ret til fiskeri. I beregningen af løbende overførsler er leverancen om offentlig forvaltning og service data den primære kilde, og denne kilde dækker bl.a. Danmarks bidrag til EU, Grønland og Færøerne samt andre internationale institutioner, men også overførsler til Danmark, såsom EU-subsidier til landbrug. Som supplement til denne kilde indgår virksomhedernes betalte præmier, bidrag og erstatninger og udbetalinger til forsikring og pension indberettet til tællingen Udenrigshandel med tjenester samt den formueindkomst, der blev beregnet af den tekniske formue i pension og forsikring, der anses som betalte præmier og bidrag.

I tællingen Udenrigshandel med tjenester indgår også virksomheders overførsler til eller fra udlandet uden modydelse, hvilket fx kan dække over privat bistand eller EU-midler. Endvidere kommer der fra kilden om danskeres løn fra udlandet og udlændinges løn fra Danmark information om betalinger til pensioner og lign. samt indkomstskat.

Der beregnes en skat på udbyttebetalinger for udlændinge på baggrund af oplysninger om udbyttebetalinger fra Danmarks Nationalbank, og denne skat nedskrives med oplysninger om refusion af udbytteskat fra offentlig forvaltning og service. Oplysninger om private overførsler til udlandet og udlændinges overførsler til private i Danmark er beregnes ved at fremskrive det senest kendte estimat for denne aktivitet med et indeks for prisudviklingen. Kapitalkontoen består dels af oplysninger fra tællingen Udenrigshandel med tjenester om virksomhedernes køb og salg af ikke-producerede ikke-finansielle aktiver (såsom varemærker og fodboldspillerlicenser) og dels af oplysninger fra offentlig forvaltning og service om investeringstilskud mv.

Når betalingsbalancen offentliggøres, bliver de beregnede data arkiveret på det mest detaljerede

niveau. Grupperinger for poster og lande beregnes på baggrund af såkaldte mastere, der angiver sammenhængen mellem de detaljerede poster/lande og de relevante grupperinger for en given periode.

3.6 Korrektion

Den løbende kontos hovedposter (varer, tjenester, indkomst og løbende overførsler) korrigeres for normale sæsonudsving.

4 Relevans

Offentliggørelsen af betalingsbalancen, særligt den månedlige opgørelse, er ofte forbundet med stor interesse fra offentligheden. Statistikken bruges særligt af ministerier, politikere og økonomiske interessenter. Betalingsbalancen bruges også i nationalregnskabet, hvor den beskriver Danmarks økonomiske relationer til udlandet.

4.1 Brugerbehov

Betalingsbalancestatistikken indgår traditionelt som en af de vigtigste baggrundsoplysninger i tilrettelæggelsen af landets økonomiske politik. Vigtige brugere består således af de økonomiske ministeriers departementer, politikere og centre for økonomisk analyse.

Betalingsbalancen er også en central kilde i opgørelsen af nationalregnskabet.

4.2 Brugertilfredshed

Som supplement til den daglige kontakt har Danmarks Statistik en række bruger- og ekspertudvalg bestående af nøglebrugere og interessenter, hvor brugere konsulteres omkring deres databehov. Brugernes tilfredshed er meget høj. Der har været ønske om højere geografisk detaljeringsgrad på månedlige offentliggørelser af betalingsbalancen.

4.3 Fuldstændighed af data

I den danske betalingsbalance offentliggøres der data stort set svarende til kravene til indberetning til Eurostat. I nogle få tilfælde offentliggøres der flere serier, og i nogle få andre tilfælde, hvor usikkerheden anses for stor til at åbne for selvstændig offentliggørelse, aggregeres der henover indberettede serier.

5 Præcision og pålidelighed

Opgørelse af betalingsbalancen er primært baseret på brug af andre statistikker. Derfor afhænger betalingsbalancestatistikens præcision af disse andre statistikker. Dækningen er høj, da der er særligt fokus på dækningen i de største kilder, Udenrigshandel med varer og Udenrigshandel med tjenester. Der foretages løbende validering. De beregninger og modelantagelser, der er i opgørelsen, vurderes ikke at påvirke den samlede præcision af hovedposterne i betalingsbalancen.

5.1 Samlet præcision

Opgørelse af betalingsbalancen er primært baseret på brug af andre statistikker. Derfor afhænger betalingsbalancestatistikens præcision af disse andre statistikker. Der vil være usikkerhed forbundet med de første opgørelser af en periode, da vigtige oplysninger først fremkommer på et senere tidspunkt.

Dækningen er høj, da der er særligt fokus på dækningen i de største kilder, Udenrigshandel med varer og Udenrigshandel med tjenester. Den største kilde til usikkerhed er målefejl i datakilder, der er baseret på spørgeskema.

Da der foretages løbende validering, gør det, at præcisionen af de første udgivelser kan være lavere end af de seneste, da det tager tid at rette i data identificeret med fejl under valideringerne. Beregningerne og modelantagelserne anses ikke for at have en betydning på den samlede præcision af betalingsbalancens hovedposter.

Betalingsbalancens væsentligste kilder er baseret på månedsdata således at pludselige ændringer i aktivitet, som fx COVID-19-situationen i foråret 2020 bliver opfanget i disse kilder.

Overgangen til nye statistiske kilder og metoder fra januar 2005 og frem har uundgåeligt skabt nogle udfordringer i overgangsperioden. Tallenes usikkerhed var højere i nogle år omkring overgangsperioden. Usikkerhed tilskrives i nogen grad tjenestekomponenten, hvor de væsentligste ændringer foregik.

For formueindkomst påvirkes den geografiske fordeling af renter og udbytter fra porteføljeinvestering af, at værdipapirer i vid udstrækning er deponeret i Euroclear og Clearstream, som er hjemmehørende i henholdsvis Belgien og Luxembourg. Det medfører, at disse to lande fremstår overvurderede som holdinglande.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant.

5.3 Anden usikkerhed

Da betalingsbalancen opgøres med udgangspunkt i andre statistikker gælder disse statistikkers usikkerheder også for betalingsbalancen. Derudover er der for nogle mindre kilder utilstrækkelig dækning som følge af manglende kilder. Dette er fx tilfældet for direkte overførsler til og fra udlandet.

For statistikken Udenrigshandel med tjenester opdateres grundlaget for populationen hvert femte år, hvilket betyder, at der især ved udgangen af den femårige periode er en øget usikkerhed som følge af om populationen er præcist defineret. Fra og med tællingsåret 2019 er metoden til at opdatere populationen for Udenrigshandel med tjenester ændret til en rullende årlig opdatering, hvilket forventes at øge præcisionen af populationen.

Arbejdet med de største danske virksomheder og deres rolle i de globale værdikæder giver ofte anledning til større revisioner for danske virksomheders produktion i udlandet. Derfor er der blevet oprettet en særlig enhed hos Danmarks Statistik til håndtering af disse virksomheder. Denne enhed har et særligt fokus på sammenhæng og konsistens i de tal, som store danske virksomheder indberetter på tværs af forskellige statistikker og spørgeskemaer. Dette arbejde strækker sig ofte over længere perioder og kan medføre markante revisioner i data tilbage i tid.

Fra og med 3. kvartal 2019 er udgifterne for formueindkomst af porteføljeinvesteringer til udlandet ikke landefordelt i Statistikbanken, da disse informationer ikke er tilgængelige i kilden for opgørelsen af porteføljebetaling til udlandet. Der arbejdes internationalt på en løsning til at fordele porteføljebetaling på geografi.

Derudover nedarver betalingsbalancen de dækningsproblemer, der eksisterer i kilderne. Det gælder især større kilder som statistikkerne Udenrigshandel med varer og Udenrigshandel med tjenester. Se desuden statistikdokumentationen for [Udenrigshandel med varer](#) og [Udenrigshandel med tjenester](#).

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

I forhold til betalingsbalancen i andre lande, der er sammenlignelige mht. størrelse og udvikling, anses den danske betalingsbalance som værende af god kvalitet. EU vurderer i sin årlige kvalitetsvurdering, at kvaliteten af statistikken lever op til EU-kravene.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Efter første offentliggørelse af betalingsbalancen bliver denne løbende korrigeret, efterhånden som supplerende eller korrigeret statistisk materiale fremkommer. For formueindkomst fra direkte investeringer erstattes de foreløbige skøn først af indberettede data op til 22 måneder efter referenceperiodens afslutning og er dermed forbundet med større usikkerhed end de øvrige data.

Betalingsbalancen offentliggøres i juni året efter referenceperiodens afslutning. Det er fast praksis, at der i begyndelse af juni foretages fastlåsning af månederne i det foregående år. Samtidig revideres månederne i året før dette og låses atter. Det sidstnævnte år revideres internt i juni mht. at kunne indgå i endelige beregninger af nationalregnskabet. Dette år bliver således endeligt i betalingsbalancen den følgende juni.

Historisk set har der været særligt store revisioner i Udenrigshandel med tjenester som følge af opdatering af populationsgrundlaget i 2009, 2014 og 2019. Fra tællingsåret 2019 er man overgået fra en femårig til en årlig opdatering. Den ny metode begrænser de revisioner, der kommer fra usikkerheden om populationen.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udkommer kvartalsvis ca. 40 dage efter referenceperiodens afslutning. Hovedresultater udkommer månedsvis ca. 40 dage efter vedkommende måneds udløb. Den endelige statistik udkommer ca. tre år efter referencetidens udløb. Punktligheden er særdeles høj.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Første offentliggørelse udkommer ca. 40 dage efter slutningen af referenceperioden. Dette gælder såvel for månedsoplysninger, der alene bringes på hovedposter, som for kvartalsoplysninger der bringes mere detaljeret. Fuld landefordeling offentliggøres for årstal ca. 6 måneder efter vedkommende år. Det er fast praksis, at der i juni foretages fastlåsning af månederne i det foregående år. Samtidig revideres månederne i året før dette og låses atter. Den sidste revision foretages i forbindelse med, at det endelige nationalregnskab opstilles i år $t+3$, idet endelige betalingsbalancetal offentliggøres i juni.

6.2 Publikationspunktlighed

Punktligheden er særdeles høj. Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt, der meddeles på Danmarks Statistiks hjemmeside mindst tre måneder i forvejen.

7 Sammenlignelighed

Betalingsbalancen er blevet opgjort siden 1934 med sammenhængende tidsserier tilgængelige siden 2005. Opgørelsen af statistikken følger IMF's manual BPM6. Der er derfor sammenlignelighed med andre lande, der har fulgt den samme manual siden 2005. For komponenter på detaljeret niveau er der ikke sammenlignelighed med serier fra før 2005. Statistikken Udenrigshandel med tjenester indgår direkte i opgørelsen af betalingsbalancen. For statistikken Udenrigshandel med varer er der metodologiske forskelle, hvorfor der er diskrepans mellem de to statistikker. Betalingsbalance er en del af nationalregnskabet og inkluderes direkte som konto for udland i sektoropstillingen af nationalregnskabet.

7.1 International sammenlignelighed

Den danske betalingsbalance følger internationale retningslinjer og er derfor sammenlignelig med andre udviklede landes betalingsbalancer, såfremt de følger anvisningerne angivet i 6. udgave betalingsbalance manualen udgivet af IMF eller 2008-udgaven af Nationalregnskabets manuel (SNA) udgivet af FN.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken er blevet opgjort siden 1934. Fra 1949 og frem er opgørelsen tilpasset den form, der anvendes af IMF. Indtil 1997 eksisterer der lange serier uden betydningsfulde databrud på de primære komponenter: varer, tjenester, indkomst og overførsler. Fra 1988 og frem er opgørelsens primære komponenter tilpasset IMF's betalingsbalancemanual fra 1993 (BPM5). Fra 2005 og frem er den samlede opgørelse tilpasset IMF's betalingsbalancemanual fra 2009 (BPM6). Tallene er blevet revideret tilbage til 2005 i hovedrevisionerne i 2014 og 2024.

Betalingsbalancen overgik til nye internationale retningslinjer (BPM6) i september 2014. Som et led i implementeringen af de nye retningslinjer blev spørgeskemaet til Udenrigshandel med tjenester udvidet til desuden at indeholde salg af varer i udlandet efter bearbejdning i udlandet. Det åbnede op for muligheden for en mere direkte sammenligning med information indberettet til andre statistikker. Danmarks Statistik udførte deraf en systematisk kortlægning af udvalgte store danske selskabers aktivitet i udlandet. Undersøgelsen afslørede et behov for at revidere betalingsbalancestatistikken. Derfor blev der i oktober 2016 foretaget en revision af perioden 2005-2014.

Databrud: - Behandlingen af rentebetalinger i forbindelse med finansielle derivater er tilpasset nye internationale retningslinjer herom fra og med 1997. Dette medfører beskedne ændringer af balancen for formueindkomst, men betydelige ændringer for formueindkomstens bruttobeløb, dvs. indtægter og udgifter.

- En større undersøgelse af tilgængelige datakilder for tjenester resulterede i en særlig stor stigning af både tjenesteim- og eksport fra 1999 og frem, mens den løbende konto forbliver uændret. Denne ændring skyldes en øget detaljeringsgrad i kildematerialet til opgørelsen af tjenester, som resulterede i at nogle transaktioner, som før var nettoficeret, nu blev indberettet på bruttostrømmene. Siden januar 2005 har der været anvendt en ny statistisk kilde og metode i opgørelsen af betalingsbalancen. Den tidligere kilde anvendt i opgørelsen af tjenestehandel, Nationalbankens betalingsstatistik, er erstattet af statistikken Udenrigshandel med tjenester. Læs mere her om metoden for opgørelse af Udenrigshandel med tjenester i [statistikdokumentationen](#). Ændringerne i kilder har skabt databrud i nærmest alle komponenter i mere eller mindre grad. Der er dog opfattelsen, at overskuddet på betalingsbalancens løbende poster, er opgjort uden nævneværdige brud.

I forbindelse med den nye integrerede formidling af Udenrigshandel med varer, Udenrigshandel med tjenester og betalingsbalancen, som første gang udkom 11. januar 2021, er de metodiske forskelle som følge af grænsepassageprincippet i Udenrigshandel med varer og ejerskifteprincippet i betalingsbalancen, blevet fordelt på typen af varer (se mere om de metodiske forskelle i afsnittet "Sammenhæng med anden statistik"). Tidligere kunne man i betalingsbalancen ikke se, hvilken type varer der var blevet handlet. Metoden til at fordele de metodiske forskelle på typen af varer er blevet forbedret, så den nu er mere præcis. Derfor har der siden februar 2021 været reviderede tal for fordelingen af varetyper i Statistikbanken tilbage til år 2010. Præciseringerne kommer primært som følge af bedre metoder til at fordele især fragt på import, varer til forarbejdning og prisjusteringer på varer der har krydset grænsen for de historiske tal. Se evt. en oversigt over ændringerne i denne [tabel over ændringer som følge af ny metode til at fordeling af betalingsbalancens varehandel](#).

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Betalingsbalancens varebegreb er metodisk anderledes opgjort end statistikken for Udenrigshandel med varer. I betalingsbalancen opereres der med et ejerskifteprincip, mens der i statistikken over udenrigshandel med varer opereres med et grænsepassageprincip. Derudover opgøres værdien af varer ved afsenders grænse (den såkaldte FOB-værdi) i betalingsbalancen, mens importen i Udenrigshandel med varer opgøres ved importørens grænse (den såkaldte CIF-værdi) og eksporten ved eksportørens grænse (FOB). De væsentligste forskelle mellem statistikken over udenrigshandel med varer og betalingsbalancens opgørelse af varer er køb og salg af varer, der ikke krydser den danske grænse, hvilket bl.a. dækker over:

- Køb og salg i forbindelse med forarbejdning af varer i udlandet
- Køb og salg af varer, der ikke krydser den danske grænse (merchanding)
- Danske fartøjers køb af varer i udlandet (fx danske skibes køb af brændstof i fremmed havn)

I tabellen BBUHV kan man se overgangen mellem de to principper. Opgørelsen af betalingsbalancens tjenestehandel er identisk med statistikken Udenrigshandel med tjenester. Den kvartalsvise opgørelse af Udenrigshandel med tjenester genberegnes hver måned i forbindelse med udgivelsen af betalingsbalancen.

Betalingsbalancen er identisk med nationalregnskabet konto for udland og indgår i beregningen af centrale størrelser som BNP, BNI og disponibel BNI. Der er fuld konsistens mellem betalingsbalancen og statistikken for udenrigshandel med tjenester og for opgørelsen af nationalregnskabet i de måneder, hvor denne statistik udkommer. I måneder hvor nationalregnskabet ikke offentliggør statistik, kan der i betalingsbalancen være revisioner til kvartaler, som ikke er indarbejdet i nationalregnskabet endnu.

7.4 Intern konsistens

Der er fuld intern konsistens mellem betalingsbalancens månedlige, kvartalsvise og årlige offentliggørelser.

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres månedligt i [Nyt fra Danmarks Statistik](#). I Statistikbanken offentliggøres statistikken under emnet [Betalingsbalance og udenrigshandel](#). Betalingsbalancen har desuden en [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

De foreløbige tal offentliggøres i [Nyt fra Danmarks Statistik](#). Heri bringes på månedsbasis betalingsbalancens hovedposter.

8.5 Publikationer

Betalingsbalancetallene har været inkluderet i den digitale udgave af [Statistisk Tiårsoversigt](#) indtil 2024.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Betalingsbalance og udenrigshandel](#) i følgende tabeller:

- [BBM](#): Betalingsbalancen månedlig efter poster, indtægt/udgift, land, enhed og sæsonkorrigeret
- [VBBM](#): Versionstabel af BBM - Betalingsbalancen månedlig efter version, poster, indtægt/udgift, land, enhed og sæsonkorrigeret
- [BBQ](#): Betalingsbalancen kvartalsvis efter poster, indtægt/udgift og land
- [VBBQ](#): Betalingsbalancen kvartalsvis efter version, poster, indtægt/udgift og land
- [BBY](#): Betalingsbalancen årlig efter poster, indtægt/udgift og land
- [BBUHV](#): Overgangstabel for varer mellem udenrigshandel og betalingsbalance efter poster, indtægt/udgift og land
- [VBBUHV](#): Versionstabel af BBUHV - Overgangstabel for varer mellem udenrigshandel og betalingsbalance efter version, poster, indtægt/udgift og land
- [BB2UHV](#): Korrektion af varer mellem udenrigshandel og betalingsbalance efter varebegreb, poster, im- og eksport og land
- [GLOB](#): Fremstillingsvirksomhedernes internationale produktion efter poster, im- og eksport, land og tid
- [UHFASTP1](#): Udenrigshandel i faste priser månedlig (eksperimentel statistik) efter poster, im- og eksport, prisenhed og sæsonkorrigeret. Fastpris-indikatoren for udenrigshandel med varer er beregnet ud fra statistikbanktabellerne UHM og PRIS4315. I beregningen indgår en antagelse om ens varefordeling på trods af, at varegrupperne i UHM og PRIS4315 ikke følger samme nomenklatur.

8.7 Adgang til mikrodata

Da opgørelsen af betalingsbalancen er baseret på andre kilder, er der ikke indsamling af mikrodata. Adgang til mikrodata for varer og tjenester kan fås gennem [Danmarks Datavindue](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikken indgår i opgørelsen af nationalregnskabet og leveres endvidere til OECD, EU, Den Europæiske Centralbank samt IMF.

8.9 Diskreteringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik efterleves.

8.10 Diskreterings og databehandling

Betalingsbalancen nedarver diskreteringspolitikkerne fra de statistiske domæner, der bidrager med data til betalingsbalancen og offentliggør derfor ikke data, der med henvisning til diskretering ikke kan offentliggøres i disse statistikker. Det betyder, at det ikke er muligt at udtrække information om diskreterede data fra andre tal og summeringer. Det kan betyde, at man vælger at følge-diskretere andre data, som ellers ikke ville have været diskreteret.

8.11 Reference til metodedokumenter

I IMF's [Balance of Payments and International Investment Position Manual](#) er metoden til opgørelse af betalingsbalancen beskrevet.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Udenrigsøkonomi, Økonomisk Statistik. Kontaktpersonen for statistikken er Maria José Alvarez Pelaez, tlf: 30 66 03 21 og e-mail: MJP@dst.dk.